

BROT

Stuttsøga eftir Martin Næs

Ongantið fyrr hevði tað verið strævið hjá Bjarka at farið avstað, honum hevði ongantið nýst meira enn eitt samdøgur til skotbrá. Tað vóru serliga tær ferðirnar, tá ið onkrum øðrum barst undan í síðstu løtu, so skuldu teir altíð hava onkran við, sum kendi eitt sindur til málið, ella sum skjótt kundi seta seg inn í víður-skiftioni. Soleiðis segdu teir, ið hvussu er, altíð við hann, tá ið teir komu rennandi eftir honum, ella tá ið allar telefonirnar kimaðu í síðstu løtu. Og soleiðis hevði tað eisini verið í gjáramorgunin.

Skrivstovustjórin hevði leitað eftir honum allan fyrrapartin, hann hevði ringt bæði oman og niðan, men uttan úrslit. Øll hildu seg hava sæð Bjarka vera komnan til arbeiðis, soleiðis sum hann plagdi, men eingin visti at siga, hvar hann var. Hann var ivaleyst farin at gera kanningar í alirínginum, hildu tey og góvu seg til tols við tí, tí so var hann farin út á fjørðin, og kom aftur um ein tíma ella so. Men fyrraparturin gekk, og eingin Bjarki kom aftur aftur, og nú fekk skrivstovustjórin knappliga nógv um at vera.

— Hetta ber ikki til. Er maðurin í heila tikið kom-in til arbeiðis í morgun? Skrivstovustjórin fekk einki svar, men umsiðir segði ein av konunum, at hann kundi roynt at ringt heim og vita hvussu vorðið var.

Bjarki tók hornið. Tá ið hann hoyrði, hvar var í hinum endanum, mintist hann knappliga til, at hann hevði gloymt at ringt og sagt, at hann var noyddur at vera heima fyrrapartin, tí at dótturin var sjúk. Tað var nóg ringt, sum tað var. Og so hetta aftrat. Bjarki fekk sagt, hvi hann ikki var kom-in til arbeiðis, og umbar seg at hann ikki hevði ringt, men gentan hevði so nógvan hita, at... Skrivstovustjórin royndi at bróta hann av, men Bjarki fekk lagt aftrat, at hann kom til arbeiðis seinnapartin.

Skrivstovustjórin hevði ongar viðmerkingar.

— Tú, Bjarki, segði hann, her er eitt mál, sum

vit mugu hava avgreitt beinanvegin. Innbjóðing er komin at luttaka á eini norðurlandskari ráðstevnu fyri havbúnaðarfrøingar, stevnan verður hildin á Hvanneyri í Íslandi. Innbjóðingin hevur tiverri forligið seg, og nú ringdu teir í morgun úr Reykjavík og spurdu, um vit ongan luttakara ætlaðu at senda, teir vildu so fegnir hava eitt umboð úr Føroyum eisini. Satt at siga hevði eg ætlað mær at farið sjálvur, og hevði ti lagt mær innbjóðingina inn á skrivborðið, men nú er tað handa Føroya-vikan í London seinni í heyst, sum eg fyrst og fremst hugsi um. Hvat sigur tú til hetta? Tú mást avstað í morginári.

Hetta var ikki fyrstu ferð, at Bjarki, upp á standandi fót, segði: ja, at tað mátti fara at ganga, og nú legði hann heldur ikki petti í um øll á skrivstovuni hoyrdu, hvussu gentan græt á gólvinum. So hoyrdu tey ið hvussu er, at hon var sjúk.

Men tað var eitt, sum Bjarki gloymdi í hesum sambandi, og tað var, at Elin var byrjað at arbeiða. Hann hevði higartil verið vanur at siga ja í eystur og vestur, tíðliga og seint, uttan nakrantíð at taka fyrilit til nakað sum helst, tí at hann visti, at Elin var altíð til reiðar, at hjálpa honum við at gera seg lidnan. Elin syrgdi fyri øllum, hon hugsaði um alt. Hann skuldi bara eta matin og lata seg í klæðini. Og tá ið hann soleiðis var noyddur at svara upp á standandi fót, so segði hann bara ja og amen. Hann visti væl, at barnið var sjúkt og skuldi haldast heima nakrar dagar aftrat, hann visti eisini sera væl, at Elin hevði eitt starv at røkja, og ein arbeiðsgevara sum hon altíð skuldi standa til svars fyri. Hóast alt hetta, so hevði hann bara sagt ja, at hann skuldi fara til Íslands í morgin; uttan at hava nakra sum helst sjálvstøðuga hugsan um málið, bara fyri at gera skrivstovustjóranum ein beina, og sum eina umbering fyri at hann hevði gloymt at ringt í morgun. Og so visti skrivstovu-stjórin eisini av, at Bjarki

hevði eina frálíka røðu liggja í taskuni, eina røðu, sum hann hevði hildið fyrr men undir øðrum umstøðum og fyri øðrum fólki.

Men hvi hevði hann ikki hugsað um hetta beinanvegin, og í minsta lagi sagt við stjóran, at hann skuldi hugsa um tað og ringja aftur seinni. Ella, hvi hevði hann ikki bara sagt, sum var, at tað stutt og greitt lá ikki fyri, dóttirin var sjúk, og Elin hevði eisini sít arbeiði at røkja. At hann tiverri ikki slapp avstað við so stuttum skotbrái. Ístaðin fyri at gloymt tilboðnum, skuldi hann havt gjørt seg kostbar, roynt at borið seg undan vegna tað og tað, ella kanska skotið upp, at sjtórin royndi at finna onkran annan, kanska onkra av teimum kvinnuligu evnafrøðingunum, sum ongantið sluppu nakrastaðni. Tað var ein óskrivað treyt, at skuldu tær hava fri við lon, so máttu tær leggja ein nýføðing á bordið sum fylgiskjal við umsóknini. Bjarki tordi ikki at hugsa tankan lidnan. Fyri tað fyrsta var hann ikki til arbeiðis, og fyri tað næsta hevði hann gloymt at ringt, og so at skjóta upp fyri stjóranum, at onkur av teimum kvinnuligu evnafrøðingunum kanska kundi farið avstað! Tankin hevði súsað igjøgnum hevdini á honum, men hann hevði ikki verið maður fyri at givið hesum tankanum veingir at flúgva við. Hann hevði valt ta stytstu og skjótastu loysnina, sagt: ja, tað man fara at ganga.

Sostatt hevði hann hjálpt skrivstovustjóranum úr eini skammiligari knipu, við at siga ja, so at hesin, hóast alt kundi siga ja viðari, men so mátti hann eisini sjálvur standa sum Svarti Per, tá ið Elin kom heim.

Hann hevði lagt hornið á aftur, og sá fyrri sær skilið á arbeiðsplássinum. Hurðar, sum flaksaðu upp á víðan vegg, orð og setningar, alt í leysari luft — eingin at finna nakrastaðni. Eingin gjørdi nakad til nyttu. Heima og passar børn mitt í arbeiðstíðini, maður í føstum

Astrid Mc Donald teknaði

starvi! Hann sá stjóran fyrri sær. Vabbandi runt við pappiri í hondini, penninum í muninum og so í hasum ótolandi tuffinum.

Bjarki tók ta grátandi gentuna upp av gólvinum. Hvi skuldi tað vera so trupult at vera barn. Í veggstovuni segdu tey, at sjúk børn máttu haldast heima. So tóku tey hana heim og høvdu boðsent læknanum, og hann hevði sagt, at gentan var ikki sjúk, tey skuldu bara lata vera at máta hitan í henni í tíð og ótið, og so hevði hann skrivað teimum eina resept upp á hostasaf.

Tá ið Elin kom heim, stóð Bjarki í ulpuni til reiðar at fara avstað.

— Eg havi skift á henni, givið henni at eta, og nú svevur hon. Hann hevði altíð ein heilan hóp at siga henni um dóttirina, og serliga hvat hann hevði gjørt fyri hana. Hvussu hann

hevði gjørt, og hvussu hon hevði gjørt afturimóti. Alt segði hann fyrri Elini. Út í æsir.

Elin var vis i, at hann hevði ikki tímað at lurta eftir sær so leingi í senn, skuldi hon givið eina tilika sjómansfrágreiðing, hvarjaferð Randi hevði gjørt í buksurnar, og hon hevði skift á heni. Hon visti heldur ikki, um hon hevði tímað at brúkt tíð upp á tær frágreiðingar.

— Eg fari til Íslands í morgin.

— So?

— Ja.

— Til hvat?

— Veit ikki. Hann sjálvur, tú veitst, ringdi í morgun og segði, at eg mátti endiliga fara. Ein norðren ráðstevna fyri fiskaalargar ella okkurt so vorðið.

— Og hvat so?

— Hvat so? Tók Bjarki uppaftur.

— Ja, við Randi. Hon er

ikkir røk enn, hon skal vera heima nakrar dagar aftrat.

— Ja, tað mást tú um, eg má avstað.

Og nú var tolið uppi hjá Elini. Hálvpóst læt hon seg úr knarvakotinum, legði tað á ein stól, og settist í trappurnar upp á loft.

Eg kann ikki vera heima fyrrapartin í morgin. Eg havi avtalur við trý ymisk fólk áðrenn døgurða, og eg kann ikki senda avboð nú.

Men eg má avstað, segði Bjarki avgjörður á málinum. Kanst tú ikki avlýsa fundirnar við hasi fólkin?

Eg skilji teg ikki, Bjarki. Tú gremur teg um, at tin løn er ov litil. So fari eg út at arbeiða, og tú fylgir væl við hvarjaferð lønin hjá mær kemur, men knappliga so gloymir tú, at eg eisini havi eitt starv at røkja. Fyri bara tiggju tímum síðan sótu vit og gjørdur av, at tú skuldi vera heima fyrrapartar-